

כולל רב פעלים

"בן איש חי"

בית כנסת קיבוץ גלילות
נוסד 1975 רז"י האזנים ויגד 5 ראשלי"צ

בראשות הרח"ג חנן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

מפטירין: "רני ושמחי בת ציון"

שבת ראש חודש / על הניסים

יש להקדים הדלקת נרות חנוכה
לפני זמן הדלקת נרות שבת

מִקֵּץ

הדלקת נרות: 16:20

מוצאי שבת: 17:20

מוצאי שבת ר"ת: 17:53

בסיבוב הקרבות הבא...

היוונים כבשו עמים רבים והם די הסתדרו איתם, היוונים לא התנגדו לקבל חכמה מהמצרים מממלכת אשור בבל ופרס הם ידעו להשתלב איתם ולשלב אותם בתוך חכמתם יפה מאד, כי הם מדברים באותו Level ובאותה רמה, חיצוניות! השיח ביניהם הוא שיח לגיטימי, אבל רק אנחנו מהווים להם אבן נגף, מבחינתנו שיחה איתם היא שיחה עם חרשים, אנחנו מכניסים למשוואה המתמטית השכלתנית שלהם כל מיני נעלמים רוחניים שמשום מה משבשים להם את כל התרגיל, חשבון זה חשבון ואם מישהו מסביר להם באמצע שיעור חשבון, שמועטים לפעמים הם יותר ממרובים רק בגלל הרוח והלב והעזרה מלמעלה ועוד כל מיני דברים עלומים, הם רוצים פשוט לחנוק אותנו,

אנחנו לעומתם מעולם לא ניסינו לכבוש את יון על מנת לקעקע את תרבותה וחכמתה, ברשימת היעדים של יהודה המכבי לא מופיע אחרי כיבוש המקדש לכבוש את יון, כי ליופי החיצוני ולחכמה החיצונית יש מקום נכבד בעולמנו, חכמת החיידקים החיצונית היא חכמה חשובה, וחכמי ישראל מעולם לא שאפו לבטל אותה, אנחנו רק קראנו בקול שלא רק החיידקים החיצוניים קובעים אלא גם פנימיותו של האדם חשובה לאין ערוך בכומר העמידות שלו, ובזכות ניצחוננו העולם כולו מכיר בפנימיות ויודע היום שכשאדם שמח מאושר ובריא נפשית הוא פחות חולה והוא עמיד יותר בפני פגעי הזמן והחיידקים, ואדם שהוא מדוכא ונפול, כל יומיים נדבק בו חיידק אחר, היום כולם יודעים שיש מקום לרוחניות כולם יודעים שדוד עם רוח עדיף על גוליית נפוח, העולם היום מדבר רוחניות, החיצונית קיימת ותישאר ברמה מסוימת אבל היא מתקנת והולכת, היא כבר פחות חונקת את הפנימיות,

אז לסיכום זה שעודנו חיים וקיימים ונושאים את לפיד האמונה זה הנצחון בהתגלמותו, וחוצי מזה רוב ככל העולם היום מאמין באל אחד בניגוד גמור ליוונים, אמונה באל אחד היא תחילת הבנתה של הפנימיות, העולם כולו מכיר היום בכוחה של רוחניות לשנות דברים בעולם הפיזי, אז הנצחון הוא שלנו ויש לנו על מה לשמוח, ועדיין אחרי הכל, האמת הפשוטה היא שכל הישג צריך שימור וטיפוח, קחו את זה לתשומת לבכם בבית הבא בסופגניה... (הרח"ג ניר אריאל שליט"א)

להרצאות ולקביעות שיחת יעוץ עם הרב ניר אריאל 050-6499292

בחג חנוכה אחד, מישהו הצליח להחדיר לליבי ספק, האם באמת יש על מה לחגוג ועל מה לשמוח? בחנוכה אחד בעיצומו של יום השבת תהיתי בצער רב האם יש בכלל ערך בכלל לניצחון ההוא...

היה זה אחרי שנשאתי דרשה בליל שבת במלוא ההתלהבות, על גודלה של מסירות הנפש וההצלחה המופלאה בניצחון של מכבים על היוונים, ובגודל הנס שארע, ועד כמה חובתנו להודות ולהלל.

כשירדתי עצר אותי אדם דאוג מן הקהל, הוא דיבר בשקט ובכאב ואמר, אני לא בטוח שהמלחמה הזו עם היוונים נגמרה ובכל מקרה אני לא חושב שהניצחון הוא שלנו, יכול להיות שניצחנו בקרב הספציפי ההוא אבל בטווח הארוך תרבות יון היא זו השולטת בעולם, העולם המערבי היום הוא בן בנה של התרבות הזו אז במישור הכלל עולמי הפסדנו, וגם במישור המקומי במגרש הביתי שלנו, במלחמה על צורתו של עמנו אם אתה שואל אותי הרוב החילוני הוא יציר כפיה של תרבות יון, התרבות הזו מכה בנו ללא הרף אנחנו נסוגים יום יום, אולי ניצחנו בקרב ההוא אבל במלחמה הכוללת במאזן הסופי אנחנו מפסידים לפחות בנקודות אמר האיש ולא יסף,

אולי הוא צודק, אולי את כל ההישג שהושג בדם ויזע בימים ההם, אנחנו זורים לרוח בזמן הזה? אולי אנחנו בעיצומו של קרב ואנחנו אפילו לא מרגישים, אולי אנחנו בכלל בצד המפסיד ואנחנו ישנים בעמידה, מה אגיד לכם באתי משולח, ופתאום הרגשתי שאני לא בטוח שאני יודע הכל, מעטות ההערות שמצליחות לנדנד אותי מתפיסת עולמי, זו מטלטלת אותי עד היום... כל תשובה שאענה היא בעירבון מוגבל, כי בשאלה הזו יש אמת מסוימת שכדאי שניקח לתשומת ליבנו, אבל בכל זאת רק כדי שנדליק נרות יותר בשמחה, פטור בלא כלום אי אפשר,

חכמת יון נקראת בלשון רבותינו חכמות חיצוניות, שימו לב אין אלה טיפשויות חיצוניות הם חכמות ראויות לשמם, אלא שמנגד לחכמה החיצונית הזו אנו טוענים שקיימת גם חכמה פנימית מהותית רוחנית, תורת ישראל וחכמתו הם חכמת הפנימיות, אנחנו בסך הכל ביקשנו לשמר את יהדותנו ואת טענתנו הנצחית שיש לאדם נשמה ורוח, שמלבד זה שלעולם הזה יש לו המון חוקי טבע חיצוניים, שאנחנו בעיקרון מכירים בהם, יש גם כן המון חוקים בפנימיות, הבעיה מתחילה כשהחיצוניות משתלטת על הכל,

"ויהי מקץ שנתיים ימים": נאמר בבראשית רבה (פט, ג) 'אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו' - זה יוסף, ולא פנה אל רהבים' - על ידי שאמר לשר המשקים 'זכרתי והזכרתני' נתוסף לו שתי שנים. מפורסמת השאלה, שהרי דברי המדרש לכאורה סותרים מיניה וביה: בתחילה כתוב שיוסף 'שם ה' מבטחו', ומיד אחרי כן כתוב שעל חסרון הביטחון בה', שפנה אל שר המשקים בבקשה שיזכרהו, נענש להישאר במאסר שנתיים נוספות.

ותירץ הרבי ר' יצחק מווארק, שהנה מעשה היה ברבי ר' אלימלך מליז'ענסק, שפעם הלך לעשות 'תשליו' בראש השנה, והמנהג כשעושים תשליו לרוקן את הכיסים, כביכול משליכים משם את החטאים. כשסיים ר' אלימלך 'לרוקן' את כיסיו, ראה את תלמידו הרה"ק מרופשיץ מהלך סביבו ומחפש על הרצפה. שאל אותו רבי אלימלך: "מה אתה מחפש?" והתלמיד הסביר: "אני מחפש את העבירות של הרבי, שכן, מה שאצל הרבי נחשב עבירה - לי ייחשב כמצווה.

דוגמא קטנה מהי "עבירה" אצל הרבי ר' אלימלך. פעם אחת ראוהו תלמידיו כשמצב רוחו לא טוב. שאלוהו: "מה קרה, רבנו?" והוא סיפר: "עברתי היום עבירה, דברתי אחרי 'הודו', באמצע 'פסוקי דזמרה'. למה הוא דיבר? בא אליו איש אחד ואמר שאשתו מקשה ללדת, והוא שאל אותו את שמות האישה ואמה כדי שיוכל להתפלל עליה, וברך אותו שיהיו בריאים, האם והתינוק. אמרו לו התלמידים: "רבי, הרי לא סתם דיברת, ודאי יש להקל בדיבורים כאלו שהם לצורך הצלת נפשות". אך ראו שעדיין לא נחה דעתו: סוף כל סוף אלו דיבורים, והוא דיבר אחרי 'הודו',

אמרו לו: "רבי, אתה הרי מתפלל נוסח ספרד". בנוסח אשכנז באמת אומרים 'ברוך שאמר לפני הודו'. אבל אתה מתפלל נוסח ספרד, ו'ברוך שאמר' אומרים אחרי הודו, כך שעוד לא אמרת 'ברוך שאמר'. אמר רבי אלימלך: "נכון, אבל לפי נוסח אשכנז הודו זה אחרי 'ברוך שאמר', כבר אסור לדבר", זו הייתה עבירה של הרבי רבי אלימלך, ומזה אתה מבין כמה גדול היה האיש, אם זה נקרא עבירה, מה זה כבר מצוה.

לפי זה, אומר רבי יצחק מווארק, אם רואים שבאים בטענה ליוסף הצדיק על כך שאמר לשר המשקים "כי אם זכרתי והזכרתני", ומענישים אותו בשנתיים מאסר - בהכרח שהיה מושלם במידת הביטחון בה', והיה "שם ה' מבטחו". ממילא ייתכן שתהיה עליו טענה גם על חסרון כה מועט בעבודת הביטחון, על כך נענש בשנתיים נוספות בבית הסוהר.

"כאשר פתר לנו": פעם אחת ישב תלמיד אחד לפני רבי עקיבא ופניו זועפות. על שאלתו של רבי עקיבא מדוע פניו אינם כתמול שלשום? ענה התלמיד, מפני שראיתי בחלומי שלושה דברים רעים, ראיתי שאמות בחודש אדר, ראיתי שאת חודש ניסן איני רואה. וגם ראיתי שמה שאני זורע לא אקצור ולא אאסוף.

שמע רבי עקיבא את החלום ואמר: שלושת הדברים שראיתי אינם רעים, להיפך טובים הם. ראית שאתה מת בחודש אדר, אות וסימן הוא שיתחזק כוחך בהדרה של תורה עד יום מותך. ראית שאת חודש ניסן אינך רואה, ומכאן סימן הוא שאין הקדוש ברוך הוא מביא אותך לידי ניסיון, ומה שראית שאתה זורע ואינך קוצר סימן שתוליד בנים ולא תקבור אותם. (ירושלמי מעשר שני ד, ו)

מן הראוי לציין את דברי רבי אלעזר במסכת ברכות (נה, ב) 'כל החלומות הולכין אחר הפה' שנאמר "ויהי כאשר פתר לנו כן היה". עוד מובא במסכת ברכות דברי רב חסדא רב ירמיה בר אבא 'שלא יבהילוך לא חלומות רעים ולא הרהורים רעים... אלא יטיבנו בפני שלשה לית תלתא ולימא להו חלמא טבא חזאי ולימרו ליה הנך טבא הוא וטבא ליהוי רחמנא לשווייה לטב שבע זימנן לגזרו עלך מן שמיא דלהוי טבא ויהוי טבא'.

"להשיכם תורתך": סיפר הג"ר צבי כהן: 'שאלתי את הגאון רבי חיים קניבסקי אנו אומרים בחנוכה ב'על הניסים' - "להשיכם תורתך", מה הפשט הרי היוונים לא נתנו בכלל ללמוד?!

השיב רבי חיים: 'גם אם למדו במסתרים, הרי היוונים טימאו את השמנים, ובני ישראל הקפידו לאכול בטהרה, ממילא לא היה להם לאכול שמן, שהוא סגולה לזכרון'. (נר לשולחן שבת)

סוף מעשה: ישנו הבדל מרכזי בין חלום יוסף לחלומות פרעה, יוסף עבד וליקט אלומות עם אחיו ופרעה לא מתאמץ בחלומו, עבודת ה' דורשת מאמץ (לא בחינם), אנו מקבלים שכר מה', דווקא המאמץ וההתמסרות לעבודה מבטיח הצלחה: יגיעת ומצאת תאמין.

"הם יצאו את העיר לא הרחיקו": הרב שלום שפירא זצ"ל בספרו "אוהב שלום" מבאר ענין זה על פי המדרש (ילקוט שמעוני בראשית מג, רמז קמט) על הפסוק (מג, טז): "וטוב טבח והכן", שכאן טמונה הוכחה לכך, שיוסף שמר את השבת גם לפני נתינתה לעם ישראל, ומשום כך ציוה לממונה על ביתו להכין את צורכי האוכל מבעוד יום, כלומר ביום שישי, כדי שלא להכניס בשבת.

לפי חשבון זה יוצא שהאחים שנשלחו מבית יוסף למחרת, הלכו בבקרו של יום השבת כשהגיע מוחבא באמתחתו של בנימין. יוסף, אשר תכנן לרדוף אחריהם, חשש פן העיכוב שיגרום להם בשל כך, יביא את בני משפחותיהם אשר בארץ כנען לסכנת נפשות, שכן האחים הגיעו למצרים עבור קנית לחם ולא לרכישת מוצרי מותרות.

משום כך שלח אותם דוקא בעיצומו של יום השבת, כשהוא עוקב אחרי מעשיהם ובוחן אותם. אם מדובר בסכנת נפשות - ידע יוסף שיאלצו אחיו לחלל את השבת וללכת יותר מאלפים אמה בשבת, אולם אם הם לא יעשו זאת, הם מוכיחים בכך שלא נשקפת לבני ביתם סכנה אם יתאחרו, והם אינם רעבים ללחם ממש, ולפיכך יכול יוסף לעכב אותם בשל הגביע.

לכן אומר הפסוק: "הם יצאו את העיר לא הרחיקו", שליחי יוסף הודיעו לו כי אחיו לא הרחיקו למעלה מ-2000 אמה ממצרים, ע"י כך ידע יוסף שאין בביתם סכנה של פיקוח נפש, ומיד ו"יוסף אמר... קום רדוף אחרי האנשים והשגתם". (ומתוך האור)

"ויהי מקץ שנתיים ימים": יש להבין מה כוונת הכתוב "שנתיים ימים". הרי מובן מאליו ששנתיים הם שנתיים ימים? מסופר שהגיע אדם לבית הקברות בעיר גדולה והשתומם למראה עיניו. על הקברים היה מצוין גילם של הנפטרים, וכמעט כולם לא עברו את גיל העשרים... התפלל ושאל את בן ליתו: האם כל בני העיר כאן מסתלקים מן העולם בקיצור ימים ושנים?!

ענה לו רעהו: כתוב בקהלת "והחי יתן אל לבו". כשהאדם חי הוא יכול לנצל את זמנו ולמלאותו בתורה ובמצוות. אבל כשנפטר אין הוא יכול להוסיף מאומה.

החליטו גבאי החברה קדישא איך לעורר את החיים בזמן ביקורם אצל המתים? על ידי שיכתבו על כל מצבה כמה האדם ניצל את זמנו באמת ולא שחלילה בזבז. בדקו ומצאו שאדם שחי בערך שישים או שבעים שנה ניצל מתוכם "נטו" עשרים שנה לתורה ולמצוות ולמעשים טובים. אם כן אדם זה חי רק עשרים שנה!.. וזה הרבה... כי יש אנשים שמילאו את רוב שנותיהם בהבל וריק, וחיו רק מספר שנים בודדות...

לפי זה הצדיק שממלא את ימיו, וכל יום מצטרף לחשבון גדול, ומה שאחרים עושים בשנה, הוא מרוויח ביום אחד, נמצא שאצלו הימים מצטברים לשנים רבות. לעומתו הרשע המאבד את כל שנותיו, אצלו השנים נהפכים לימים. כי מה שהוא פועל במשך שנים ארוכות אפשר לפעול ביום אחד, זהו מה שנאמר אצל פרעה הרשע "ויהי מקץ שנתיים" שבהם לא עשה כלום, והרי הם "ימים".

"הבוקר אור והאנשים שולחו": בישיבת וולאז'ין נתפסה קבוצת בחורים, שקראו בעיתונם של המשכילים, "הבוקר אור", משנודע הדבר להנהלה סילקו אותם מהישיבה. באו הבחורים אל הגאון ר' חיים מוולאז'ין זצ"ל להתלונן לפניו. אמר להם ר' חיים, הלא פסוק מפורש הוא, "הבוקר אור והאנשים שולחו". (דברי חן)

"ויהי מקץ שנתיים ימים":

'אשרי הגבר אשר שם בה' מבטחו זה יוסף' (מדרש רבה)

סיפר הגאון רבי יוסף דינקלס זצ"ל: בשנים שפרצו שריפות בעיירה ראדין וכלו את בתי העץ שבה, החליטו סוכני הביטוח להגיע ולהציע ביטוח נגד שריפות. הרבה מהתושבים נענו להצעותיהם, שכן מאחר והבתים היו של עץ, כאמור, עמדו תדיר בסכנת התפשטות אש במקרים של דליקות.

כשהגיעו סוכני הביטוח אל החפץ חיים לשכנעו שיצטרף אף הוא להסדר הביטוח, סירב להיענות להם כשהוא מנמק זאת באומרו: "מדוע לתת למדת הדין לקטרג ביתר קלות? הרי אם נגזר על האדם גזירה, מדת הרחמים מנסה לסגור עליו ולהתחנן שהעונש הצפוי לבוא עליו הוא מדי כבד... אבל אם עושה "ביטוח" לרכושו, מה תוכל מדת הרחמים לטעון? הרי מדת הדין תשיב לעומתה, שאדרבה, הוא לא יזנק מהדין הצפוי לו, שכן הוא עוד יקבל מהביטוח הכל... ומדע לתת למדת הדין את האפשרות לקטרג ביתר קלות?... (מאיר עיני ישראל).

"ויישן ויחלום שנית": הפלא ופלא! יעקב אבינו בפרשת ויצא מתנמנם מעט אחרי שלא נשכב לישון י"ד שנה בבית המדרש שלמד. ובחלומו מראות אלוקים. מלאכים עולים ויורדים, הבטחות מה' שבניו יזכו לארץ ישראל, ברכות רבות. וכשהקיץ משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנוכי לא ידעתי, ומפרש רש"י: שאם ידעתי לא ישנתי במקום קדוש כזה! לעומת זה פרעה חולם חלום מוזר ומקיץ משנתו, ובמקום לקרוא מיד לפותרי החלומות, הופך צד ונרדם שנית...

עוד הבדל בין חלומות יעקב אבינו לחלומותיו של פרעה החולם על פרות ואוכל ושאר הבלי העולם הזה. ואצל יעקב נאמר "וייקץ יעקב משנתו" מביא הבעל הטורים מהמדרש שהקיץ "ממשנתו", מתוך שהיה הוגה בתורה ביום, גם בלילה לא שכב לבו מלהגות בה בחלומו. כי הרי ישנה גמרא בברכות: מה שאדם חולם בלילה מגיע מהרהורי היום.

"וייקץ פרעה והנה חלום": בפעם הראשונה שחלם על הפרות והתעורר נאמר "וייקץ פרעה", בלי התוספת "והנה חלום" ורק לאחר מכן כשחלם על השיבולים נאמר "וייקץ פרעה והנה חלום", מדוע?

כששאל הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל שאלה זו את בנו, כשלמד עמו חומש והוא ילד כבן ארבע, ענה לו בנו הקטן: שאחרי החלום הראשון לא התעורר פרעה, אלא ראה בחלומו כאילו הוא מתעורר וישן שנית, לכן לא כתבה התורה "והנה חלום"...

אמנם אביו הרב ענה: בחלום הראשון ראה פרות אוכלות זו את זו, זה עדיין לא דבר מופלא, כי הרגילות היא שבע"ח נושכים ואוכלים זה את זה. אבל בחלום השני השיבולים אכלו זה את זה שזה דבר בלתי טבעי, אז כבר הבין פרעה שהתעורר "והנה חלום". ומעניין לציין: שבחלום הפרות נאמר "ותאכלנה" הפרות, כי כן דרכם לאכול. אולם בחלום השיבולים נאמר "ותבלענה" השיבולים, כיון שאינם אוכלים, אלא נבלעו השיבולים הבריות תוך השיבולים הדקות.

"כי לא יוכלון המצרים לאכול את העברים לחם כי תועבה היא למצרים": מפרש רש"י שתועבה למצרים לאכול יחד עם היהודים.

כשביקר רבינו הבעל שם טוב זי"ע באיסטנבול חלף יום אחד ברחוב על פני חבורת גויים ואמר רבינו לבני לויתו: הבה ונסטה - הצידה שלא יגעו בנו הגויים ויטמאו אותנו. ברגע זה סרו הגויים וסטו לשיפולי הרחוב לקול ראש הכנופיה שהזהיר: נסור מפה, פן יגעו בנו היהודים המצורעים הללו... בת צחוק קלילה ריחפה על שפתותיו של רבינו הבעש"ט, משמים פינו לכבודו את הרחוב מן הערלים בדרך מופלאה כזו.

ונזכר ביוסף ואחיו שבטי ה', שלא רצו להתגעל בפת עכו"ם ולאכול בצוותא עם המצרים, והנה נתגלה לפתע שדווקא המצרים הם המתעבים לאכול עם העברים...

"וירא יעקב כי יש שבר במצרים": כתוב במדרש תנחומא על הפסוק הזה: היו השבטים מהלכים בשוק (בשפה המדוברת קוראים לזה "נמצאים בשטח"), ולא היו יודעים ולא היו שומעים, ויעקב אבינו יושב בתוך הבית, ויודע מה יש במצרים.

אומר רבי דוד הקשר זצ"ל: כולם אומרים אנחנו לא רואים כלום, ובאמת לא רואים, אבל יש מישהו שיש לו ראייה חזקה והוא באמת כן רואה, וחוש ראייה כזו למרחוק יש בכל דור ודור ליחידי סגולה המה גדולי ישראל שבאותו דור לראות בכל ענין ודבר מה היא הדרך הנכונה לעשות ולהתנהג,

ועלינו לשמוח ולהודות לה' שמרחם עלינו ונותן לנו את אותם זקני הדור וגדולי אשר כל המתבונן רואה שחייהם הם למעלה מדרך הטבע, ומוליכים אותנו בדרך הישרה בלי לסטות מימנה או שמאלה לעבר התהום,

והיה הרב יחזקאל אברמסקי זצ"ל ממשיך ואומר: אם ישנה נקודה מסוימת הנמצאת במרחק של מאה מטר שיש לראותה, ובאים בזה אחר זה אנשים, אחד רואה שמזוים מטר, אחד תשעים מטר, והשלישי רואה תשעים ותשע מטר, היחס אליהם הוא שווה, הם אינם רואים כלום! כי את הנקודה שבמרחק מאה מטר הם לא רואים, רק זה הרואה היטב למרחק מאה מטר, שייך לומר עליו שהוא רואה את הנקודה המבוקשת, כי באמת רק הוא רואה.

"ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה": סיפר ר' משה שרר זצ"ל: ילד קטן הייתי, שוכב במיטה וקודח מחום. אמא ע"ה הזעיקה את הרופא שבא לביקור בית. הרופא רשם מרשם דחוף, אולם אמא המסורה לא יכלה לצאת לבית המרקחת שכן, כסף לשלם עבור התרופה לא היה בנמצא.

בסופו של דבר, הצליחה לאסוף כמה סנטים ויצאה לדרך מתוך החלטה, להביא את התרופה ויהי מה. הרוקח הראשי לא היה, וסגנו הסכים להעניק לה את התרופה היקרה תמורת הפרוטות שבידה. שמחה וטובת לב על שהצליחה במשימתה, יצאה לדרך כשהיא אוחזת בבקבוק הזכוכית היקר מפה, האמור להבריץ את בנה יקרה. היא מיהרה כל כך בדרכה עד שמחמת מהירותה נפלה, ובקבוק הזכוכית נשבר לרסיסים.

בבכי מר הרימה את פיסת הניר הרטובה, ובתוכה שבירי הבקבוק, ורצה חזרה אל בית המרקחת, שם היה כבר בעל הבית שלא הבין את פשרו של הבכי המר. אמא שידעה כי אין לה כל דרך לשלם עבור התרופה הבטיחה לו כי תבוא לעבוד - בעבודות ניקיון בלילות, ובלבד שיתן לה את התרופה היקרה.

הרוקח נטל את השקית הרטובה, הריח לרגע את הריח שנדף ממנה ונעלם מיד. לאחר דקות ספורות שב עם שקית חדשה, ובפנים סמוקות הגיש לה חזרה את מחיר התרופה ואמר: "יש כנראה מלאכים ששומרים על הילד הזה, אוי ואבוי היה, לו היה לוקח את התרופה שרקח הסגן שלי בטעות". "אתה מבין מוושל"ה", פנתה אלי, בנה הרך, "תלמד מכך שיעור לכל החיים: כשנפלת והבקבוק ביד, חשבת שהעולם נגמר, זה הסוף! אך למזל, כי בחיים, לפעמים כשחושבים ש'זה הסוף' דווקא אז - מתחילה הישועה". (כי אתה עמדי)

נס השמן: מובא (בחידישי הר"ם), החידוש בחנוכה שהיה נס לכל כלל ישראל. איזה חידוש יש בנס חנוכה, הרי מצינו גם אצל ר' חנינא בן דוסא שאמר 'מי שאמר לשמן וידלוק יאמר לחומץ וידלוק' ודלק החומץ (תענית כה). אלא את הנס של רבי חנינא בן דוסא אפשר להבין, כי הוא צדיק, והצדיק אשר כל הנהגותיו ומעשיו הם מחוץ לדרך הטבע, מתנהגים עמו משמים גם בניסים ונפלאות מחוץ לדרך הטבע, אך שמן למנורה צריך להיות משל הציבור, והיו צריכים כל ישראל להיות ראויים לנס, אחרת לא היתה המנורה דולקת, וזהו הנס והחידוש הגדול שאכן כל ישראל היו ראויים לנס.

"ותרב משאת בנימין ממשאות כולם חמש ידות":

חג החנוכה חל תמיד בשבוע שבו קוראים בתורה פרשת מקץ. דבר זה מרומז בפסוק: "חמש ידות" - הם חמש הפעמים שאנו מזכירים בתפילה על הניסים את המילה "יד". מסרת גיבורים "ביד" חלשים, רבים "ביד" מעטים, טמאים "ביד" טהורים, רשעים "ביד" צדיקים וזדים "ביד" עוסקי תורתך.

פסק השולחן ערוך [סימן תרע"ט סעיף א'] בערב שבת מדליקים נר חנוכה ואחר כך נר שבת. ודבר זה רמזו בפרשתנו, שנאמר "והוא נחש ינחש", "ינחש" - ראשי תיבות - ידליק נר חנוכה, שבת.

ולכתחילה יתפלל מנחה מוקדם שלא יהיה לחוץ בזמן עם הדלקת נרות חנוכה ונרות שבת. ובדרך רמז: "מנח"ה" ראשי תיבות - מנחה, נר חנוכה, הדלקת נרות שבת.

והשולחן ערוך פסק [סי' תרפ"ב סעי' ב'] מדליקין נר חנוכה בבית הכנסת קודם הבדלה. (ומי ששמע בבית הכנסת הבדלה אף בביתו יכול להדליק נר חנוכה לפני הבדלה). ובדרך רמז: נאמר [בשמואל ב' א'] "ותתפלל חנה", "ותתפלל" - היינו תפילה בבית הכנסת. "חנ"ה" - ראשי תיבות - חנוכה, ואחר כך - נר הבדלה.

"כי לא יוכלון המצרים לאכול את העברים לחם כי תועבה היא למצרים": מפרש רש"י שתועבה למצרים לאכול

יחד עם היהודים. כשביקר רבינו הבעל שם טוב זי"ע באיסטנבול חלף יום אחד ברחוב על פני חבורת גויים ואמר רבינו לבני לויתו: הבה ונסטה - הצידה שלא יגעו בנו הגויים ויטמאו אותנו. ברגע זה סרו הגויים וסטו לשיפולי הרחוב לקול ראש הכנופיה שהזהיר: נסור מפה, פן יגעו בנו היהודים המצורעים הללו... בת צחוק קלילה ריחפה על שפתותיו של רבינו הבעש"ט, משמים פינו לכבודו את הרחוב מן הערלים בדרך מופלאה כזו. ונזכר ביוסף ואחיו שבטי ה', שלא רצו להתגעל בפת עכו"ם ולאכול בצוותא עם המצרים, והנה נתגלה לפתע שדווקא המצרים הם המתעבים לאכול עם העברים...

סביבון: מנהג קדום בישראל משחק ה"סביבון" בחנוכה, ולמדנו ממנו לקח: הסביבון לא יכול לעמוד לבד על עומדו, רק אם מסובבים אותו מלמעלה, וכך הוא האדם, אין לו שום יכולת עמידה מעצמו רק אם מסובבים אותו ומחזיקים בו מלמעלה!...

מעלת הדלקת נרות חנוכה: מעשה במלך אחד שהיה לו אהוב, אשר היה אוהב אותו אהבת נפש עזה. מרוב אהבתו אליו, קרא ואמר לו: ברצוני לכבדך ולבוא אל ביתך, ועל כן בבקשה תכין עבורי סעודה.

האיש לא ידע את נפשו מרוב אושר - המלך בכבודו ובעצמו רוצה לבוא אל ביתי! בהתרגשות רבה התכונן לקראת הביקור. אמצעים רבים לא היו ברשותו, אולם הוא התאמץ בכל כוחו: קנה מאכלים משובחים והשתדל להכניס בצורה יפה ונאה, ערך את השולחן במפה הנאה ביותר שהיתה לו, ובכלים הנאים ביותר שבביתו, הדליק נברשת יפה וכך חיכה בקוצר רוח לבואו של המלך.

היום המיוחל הגיע, והנה הוא שומע קול המולה של כרכרות מתקרבות בליווי תזמורת הפילהרמונית. לאחר מספר דקות נגלה לעיניו מן החלון מחזה הוד: כרכרות מפוארות מקושטות בעיטורי זהב ומשובצות אבני חן יקרות, כשלפניהן הולכת התזמורת המורכבת מנגנים בעלי שם עולמי.

המלך ירד מן הכרכרה ונתקבל על ידי משמר הכבוד בתרועות החצוצרות. לפניו נפרס שטיח אדום מלכותי, כשמשני צדיו עומדים שני טורים של חיילים ובידיהם מנורות זהב. המלך פסע מעדנות על השטיח והתחיל להתקדם לכיוון ביתו של אהובו.

מיועדנו נלחץ. הוא הביט פעם נוספת על הבית לראות אם הכל מסודר במקומו. את מבטו לכדה הנברשת, כל כך חיוורת היא ועלובה מול מנורות הזהב של המלך! בהחלטה של רגע הוא מיהר להוציא את הנברשת והסתיר אותה בצד. הרי אין היא מתאימה לכבודו של המלך! וחסרונה ודאי לא יורגש בתוך האור הגדול שמפיצות מנורות המלך!

הגיע הרגע. נכנס המלך עם פמלייתו אל בית האהוב. התיישב ופנה אל בעל הבית: האם לא הדלקת נרות לכבודי? אמר לו אהובו: אדוני המלך, ראיתי את כל הכבוד הגדול. ואת כל האורות הרבים שאתה מוקף בהם, והתביישתי והטמנתי את המנורות שהכנתי. אמר לו המלך: "חייד, שאני מניח את כל מה שהבאתי איתי, ואיני משתמש במנורות הזהב שלי, אלא באור שלך, בשביל האהבה שלי אליך!" כך הקדוש ברוך הוא כולו אורה, והנה מצוה הוא את עם ישראל לעשות לפניו מנורה להדליק בה נר תמיד בבית המקדש. אמרו ישראל: הקב"ה ברא חמה ולבנה שמאירים את העולם כולו, והוא חפץ שנדליק לפניו נרות!? אין זאת אלא מאהבתו אותנו. כמה חביבים נרות חנוכה, שהם זכר ודוגמא למנורה שהיתה בבית המקדש, ואשר מזכירים לנו תמיד, אף בחשכת הגלות, את אהבת הנצח שאוהב הקב"ה את עמו ישראל, ובמיוחד שאסור ליהנות מאורם.

על הניסים: נשאלת השאלה מדוע לא נזכר נס פך השמן בתפילת "על הניסים"? ביאר הרב אברמסקי זצ"ל: בתפילת "על הניסים" מדגישים את הנס שארע בימים ההם שה"איכות הכריעה את הכמות" "רבים ביד מעטים, טמאים ביד טהורים" וכו', ובסוד זה טמון גם נס פך השמן הטהור, כאשר כמות קטנה של יום אחד, נעשה בה נס והדליקו מנורה שמונה ימים.

חידה לחנוכה: קח מציאת יוסף אל בגדי יוסף, ומחיר יוסף אל תוספת יוסף ותמצא חנוכה.

פתרון: קח מציאת יוסף (חן), יוסף מצא חן בעיני פוטיפר ("וימצא יוסף חן בעיניו, וישרת אותו").

אל בגדי יוסף (שש=1), ("ויסר פרעה את טבעתו מעל ידו ויתן אותה על-יד יוסף וילבש אתו בגדי שש").

ומחיר יוסף (20=כ), ("וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים כסף").

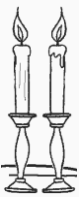
אל תוספת יוסף (יהוסף=ה) ("עדות יהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים") ותמצא חנוכה. (רי אברהם שמחה חורביץ)

הדלקת נרות חנוכה לפני הדלקת נרות שבת

צריך שיהיה מספיק שמן או נרות גדולים

שיספיקו עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים

עדיפות למנחה גדולה

בבית המקדש הקריבו את קרבן התמיד לפני הדלקת הנרות, ותפילת מנחה היא כנגד קרבן התמיד, על כן יש להתפלל תפילת מנחה לפני הדלקת נרות חנוכה.

קדמי ביטוחים

המרכז הארצי לביטוחים
ביטוח רכב

חיים. פנסיה. משכנתא
תאונות אישיות. אובדן כושר עבודה
מחלות קשות. בריאות. סיעוד.

5 דקת אלא אלא ואקפאים פירוט

2770 * מתקשרים ומרוויחים...

ר' קדמי בהדלקת נרות בכולל ערב גמזו

לע"נ: ר' משה בר גימזול, מרת רחמה בת ביחה, ר' אברהם נתניהו בר אסתר, רוזה וניסים בני רחמה ז"ל

לעילוי נשמת קלוד מכלוף בן חסיבה, מיכל בת רינה, זקלץ בת ממו ז"ל

לעילוי נשמת ר' יצחק ונתנו בן ממו, ראובן פרץ בן שמחה, רחל בת זהבה ז"ל

לעילוי נשמת אידה בן זקן בת קמרה, שמעון ונתנו בן ממו, פולח, נטא דוק בת קמרה, אברהם שלום (חבר) בנע בן קמרה

לרפואה והצלחת אלס ונתנו בת קמרה, יונה בת אסתר, אראלה, בת לילי, אריאב בן שרה

לרפואה והצלחת אהרון רונן בן אלס, יצחק ונתנו ומשפחתו